(*b*) the extent of Government waste lands and cultivable forest land available in each of the above three talukas;

(*c*) the steps Government proposes to take to utilise the above lands for the purpose of grow more food;

(*d*) whether they propose to revise the land grant rules in order to grant waste lands to genuine cultivators?

A.—Sri B. RACHAIAH (Minister for Revenue and Forests).—

(*a*)

	Taluk		*Extent* A. G.
1.	Bhatkal	...	17,980-21
2.	Honavar	...	20,989-00
3.	Kumta	...	37,378-34

(*b*)

	Taluk	*Govt. waste land* A. G.		*Cultivable forest land* A. G.
1.	Bhatkal	171-14	...	226-06
2.	Honavar	217-00	...	902-00
3.	Kumta	431-00	...	1,006-10

(*c*) The lands will be disposed of according to the Land Grant Rules.

(*d*) No.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

Sri M. NAGAPPA (Raichur).—I beg to call the attention of the hon. Minister for Public Works to the unauthorised opening of Right Bank Canal to Rajolibandha Project.

†Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—In response to the Calling Attention Notice by Sri M. Nagappa, I wish to state that the sanctioned Rajolibandha Project provides only for the Left Bank Canal for irrigation in Raichur District in Mysore State and Mehaboobnagar District of Andhra Pradesh. So far, no work on the execution of the Right Bank Canal has been taken up by Andhra Pradesh.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ರೈಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೆನಾಲ್ ತೆಗೆದು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ? ಅದು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಅದನ್ನು ಪರ್‌ಪಡ್ಚುಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಪೆಪ್ಕೊಟ್ ಮಾಡಿ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆನಾಲ್ ತೆಗೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಕೆನಾಲ್ ತೆಗೆಯುವಂತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸದೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನೂ ಒದಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರು ಈ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri VEERENDRA PATIL.—It is reported by the Assistant Engineer who visited the Project that no canal is excavated or any canal head sluice is constructed on the right bank but surverys have been conducted recently for the canal as chain stones and trial pits are observed along the alignment from the right end of the Anecut.

Member's Representations

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 3 ದಿವಸಗಳಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಈ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ದರ್ಶನ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ? ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣವನ್ನು ಅವರು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ, ಈ ಸಭೆ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ವಿರಾಮಕ್ಕೆ ಏಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುತೂಹಲ ಇರತಕ್ಕಂಥ, ಒಂದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು, ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ನೋಟೀಸ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅವರಿಂದ ವಿವರಣೆ ಬರುತ್ತದೆ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳೋಣ ಎಂದು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ. ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು 10-12 ದಿನಗಳಾದರೂ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಗೈರು ಹಾಜರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ನನಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬರಲಿಲ್ಲ ? ಈಗ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ಕಾರಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೆ ತಾವು ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಂದರೆ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀ ಲಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಮೆಮೋರಿಯಲ್

ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು; ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. 5ನೇ ತಾರೀಖು 5 ಗಂಟೆಗೆ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಇದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿತ್ತು. ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇರೀತಿ ಈ ಸಭೆಗೂ ಅವರ ದರ್ಶನೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ಯೆಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷದಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ಯಾರೂ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಸಭೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಇರಬೇಕು, ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಯಃಕಶ್ಚಿತ್ ಆಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಪುನಃ ಪುನಃ ಅವರು ಅದೇರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ದೇಶದ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ಪತ್ರಬರೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ (ನ್ಯಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ನಡತೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು 3ನೇ ತಾರೀಖು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏನೋ ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಆ ಕೆಲಸ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.— ಕೆಲಸ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಮನೆಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಗೌರವವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿಷಾದ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪುನಃ ಪುನಃ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರು ಎತ್ತುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಅವರು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ).—ಮೊನ್ನೆ ರಾಜ್ಯ ಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹುರಿಯಾಳುಗಳು ಸೋತುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಾವು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಯಾವಾಗ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮಮೇಲೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜನ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇರಲಿ ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಾರದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲೇಶ್ವರಂ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವೊತ್ತಿನ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರ್ ಅಟನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

10-00 A.M.

† V. N. PATIL (Humnabad).—I raise to a point of order. When the question of hon. member Sri Sarwesh (Q. 424) was being answered, I put a question asking whether it is not a fact that 11 of the important charges enunciated in the complaint were not investigated and so several rowdy elements and lawless elements have taken the law in

(SRI V. N. PATIL)

their own hands and while commiting murders and setting fire to houses, they are shouting Zindabad to Ministers. They want to become great at the cost of human beings At that time, the hon. Minister who is in charge of Home portfolio, who comes once in a blue moon as in-charge Home Minister and scandalises hon' members here, said that some members who were practising pleaders are representing before the Superintendent of Police and it is not correct. I challenge the statement of the Minister. So far as I am concerned, during my tenure of one year as a member here, I have not made a single representation to the Superintendent of Police. If that is proved, I am prepared to resign. But, at the same time, I am prepared to prove that the allegations made are true. If he proves that I have approached the police officers, let him prove and I am prepared to resign my seat. Otherwise, he must gracefully withdraw his remarks. I want a ruling on this.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will give a considered ruling ; ruling is reserved.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮೀ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯವೂ 20 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಈಗ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೂ ತಾವು ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಪೂರ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೇವಲ ಇನ್ನು 10-15 ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಸುಮ್ಮನೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ 20 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಆಸೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ತಮಗಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಿನವೂ ಈಗ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿ ಬರಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದೂಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ನನ್ನದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇಂದೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾರದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಬಾರದು. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ 20 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆ. It is our Privilege.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—20 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ತಾವೆಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯವರು 20 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಸಭೆಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಒಪ್ಪುವಾತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ (ಮೂಡಗೆರೆ).—ಮೊದಲು 15 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು 20 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳವರಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವವರು ಮೂರು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನು ಹಾಕಬಹುದು ಮತ್ತು ಇತರರು ಮೂರು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರಂತೆ 20 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇರುವಂತೆ ಈಗ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದಂತೆ ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡ ಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೇ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಸಭೆಯವರು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ಇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಲು ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯವರು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

I have been following the existing Rules.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ (ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯೋಪಯೋಗಿ ಸರಬರಾಜಿನ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ? ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಇತರ ಅಡ್ವಕೇಟುಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನಾವೆಲ್ಲ ರಾಯರುಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಕೇಳಿ ಆ ನಂತರ ರೂಲಿಂಗು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. I am also an advocate. Shall I have no right to represent the matter even though I have not taken brief ? The explanation given by the Minister is that he has nothing to say against Sri V. N. Patil. Sri V. N. Patil is not the only practising advocate there ; there are so many I am one of them. Can I ask, being an advocate, has he no right to represent unless he has taken the brief ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have understood the point and I will give a ruling.

Sri M. NAGAPPA.—When once the ruling is given, can we challenge the ruling even if our feelings are wounded ? There is a ruling of the House Commons and there is also a Standing Order which says that only a member who has received any brief from a particular client and if such matter has come on the floor of the House, in such cases, such advocates are precluded and not all advocates. The insinuation made by the Minister affects all the advocates. I submit it is a matter of privilege of the members. I submit that a considered ruling may be given keeping this point in view.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಸ್ವಾಮೀ ತಾವು ರೂಲಿಂಗು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ರಾಯರುಗಳಾಗಿರುವವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಆ ನಂತರ ರೂಲಿಂಗು ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳಲೇ ಬೇಕು ಎಂದಿಲ್ಲ. if necessary ಎಂದು ಇದೆ.